

רפת ללא קשירה עם עמדות אינדיבידואליות

גדר-הזזה מעץ או גדר חשמלית — נפוצה במשקים רבים באירלנד הצפונית.

ענין מיוחד מעורר מבנה הרפת עצמה. התרשים המצורף בזה מראה את חתך הרפת; רואים בו שלש שורות של עמדות לפרות, אך אפשר כמובן לבנות רפת בעלת שתיים, או ארבע ויותר שורות. ללא ספק, יש יתרון בכך, שהמעברים המיועדים להוצאת הזבל יהיו מפורשים, כלומר — פתוחים משני הצדדים החוצה, כדי שהטרקטור המשמש לניקוי המדרכות לא יצטרך לנסוע אחורנית, אלא יוכל לעבור לאורך כל המעברים.

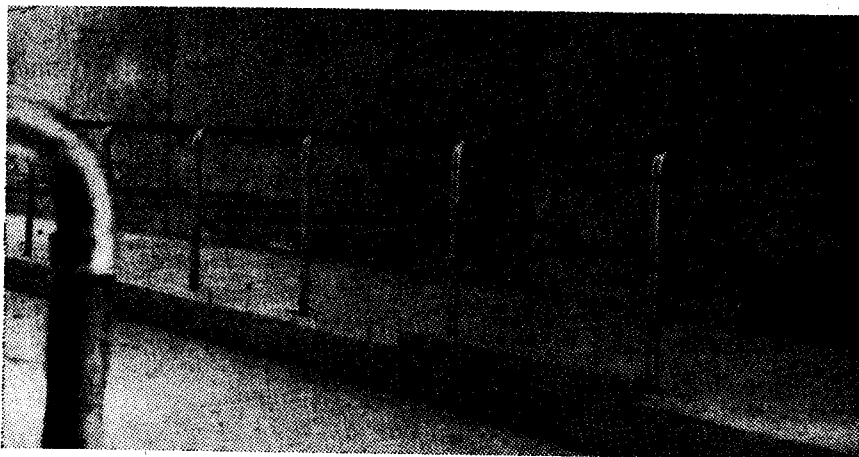
כדי לחסוך ברפד ויחד עם זאת לספק לפרות מרבץ נקי, מוגבהות העמדות הקצרות ב־25 עד 30 ס"מ מעל למעברי הזבל; מדרגה כזאת רצויה, בדרך כלל, לפרות. העמדות מבודדות זו מזו במחיצות עשויות צנורות ברזל, אך אפשר להשתמש למטרה זו גם בעץ או חומר בנין אחר. רוחב העמדה של 110 — 120 ס"מ מספק לפרה מקום נאות בהחלט, אבל מונע רביצה לרוחב העמדה.

אורך העמדה הוא 213 ס"מ, ואין בה לא אבוס ולא שוקת. הפרה נכנסת לתא ישר מהמעבר, אבל מאוסר אפשרות להסתובב בתא עליה לצאת מהתא אחורנית. כדי שהפרה לא תסחוב אחריה

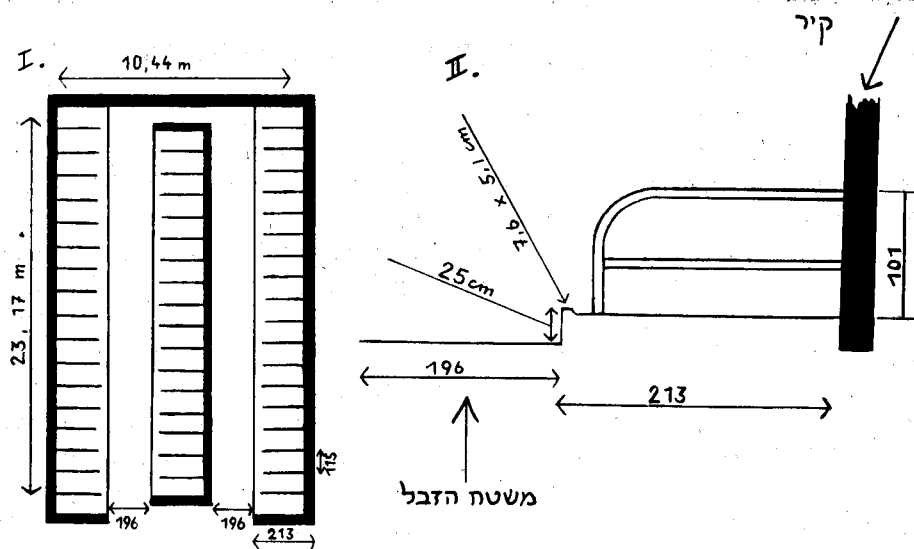
הבעיה, כיצד להתגבר על המחסור בקש לריסוד ברפתות — מעסיקה שוב ושוב לא רק את החקלאי הגרמני, אלא גם את בעל הרפת השוודי, המשתמש ב"מזרון" גומי, או את הרפתן באוסטריה, הנוקק לרצפת סורג לאותה מטרה. שתי השיטות האלה חדרו בזמן האחרון גם למשקים הגרמניים.

באירלנד הצפונית הגיעו לפני זמן־מה לפתרון אחר, אשר ללא ספק עשוי למצוא אהודים גם בגרמניה: רפת פתוחה עם עמדות קצרות. בעל רפת באירלנד הצפונית חישב ומצא, כי עליו להוציא בכל שנה כ־2500 ל"י בתקופת החורף (3—4 חודשים) לרפד בשביל 50 פרותיו החולבות. היה ברצונו לשמור על צורת הרפת הפתוחה (ללא קשירה) — אשר לה יתרונות מבחינה משקית — ויחד עם זאת לחסוך ברפד ולשמור על ניקיון פרות. נסיונותיו למצוא שיטה אשר תמלא אחרי הדרישות האלה, הביאהו לבניית רפת עם עמדות קצרות מסוג מיוחד; שיטתו הוכיחה את עצמה במידה כזאת, שחקלאים רבים ומפעלים החלו לבנות לפיה.

מערך המבנים במלואו מכיל: רפת ולפניה שוקת לשתייה, חצר עם רצפת בטון תחת גג ודרך גישה אל מיכל התחמיץ, המותקן להזנה עצמית של הפרות. שיטה זו של הזנה עצמית בעזרת

עמדות אינדיבידואליות ללא קשירה

תכנית יסוד וחתך העמדות

המעבר. בעל המשק מאירלנד, שדובר בו לעיל, משתמש בתערובת של נסורת עץ עם סיד טחון. עלה בידו, לדבריו, להפחית את הוצאותיו לרפד מ־2500 ל"י עד ל־250 ל"י בקירוב. עליו רק לפזר בכל שניים-שלושה שבועות נסורת עץ חדשה. הוא עורך תספורת לפרותיו בחלקי הגוף האחוריים, והן תמיד נקיות מאוד. כדי להשיג דרגה כזאת של ניקיון בתנאים אחרים, היה עליו להשתמש בכמויות גדולות של קש.

התערובת הנ"ל של נסורת עץ וסיד יעילה מאוד גם בשעת הפיכת ההפרשות לזבל נוזלי; יש לה יתרונות ניכרים לעומת הקש.

הניסיון הראה, כי הפרות מרגישות את עצמן בטוב במבנה כזה של הרפת. יש לשים לב, שהרפת לא תהיה קרה מדי, מכיון שחסרה לה "ההסקה הטבעית" של הזבל. הפרות לא ירדו בתנובת החלב; הן לא סבלו מדלקת העטין, ולא מגפיוחת הברך.

המכונים המדעיים ושירות ההדרכה באירלנד הצפונית חקרו את המבנה הזה בעיון רב ובאי לידי מסקנה אחידה שהשיטה החדשה יש לה יתרונות בולטים ביותר והיא מפחיתה במידה ניכרת את הוצאות ייצור החלב במשקים דלי-רפד.

בוב פארמר

(מתוך — 2691 Der Tierzüchter)

את הקש או חומר ריפוד אחר בצאתה מהעמדה, מתקנים לוחית צרה בקצה העמדה. העמדה הקצרה — היא הגורמת לכך שהפרה מציאה את הפרשותיה ישר למעבר, בין כשהיא עומדת או רובצת. רצוי להתקין את המעבר בשיפוע קל, כדי שהשתן או המים, לאחר הרחצה, יורו חקו. המעבר עשוי ברוחב כזה שהטרקטור המגרף את הזבל יכול להוציאו החוצה (לעגלה) או לדחוף אותו ישר לתוך בור הזבל.

הפרות מתרגלות במהרה למבנה החדש, מאפשר להן מנוחת-יתר, ללא הפרעה בינן לבין עצמן. במשק אחד רבצו רק 20% מהפרות בלילה הראשון בעמדות, כיון שהיה זה חידוש לגביתן; כעבור 14 יום התרגלו לכך 85% מהפרות, ול-אחר זמן-מה נמצאה לעתים רק "גברת" קפרי זית יחידה שהעדיפה רביצה במעבר או בחצר, על זו שבעמדה.

הפרות אינן מסגלות לעצמן, בדרך כלל, עמדה "פרטית" קבועה. הניסיון הראה, כי רצוי לבנות כ־10% של עמדות רזרביות; הדבר מאפשר לפרות למצוא עמדה פנויה ביותר קלות, ללא מהומה.

כחומר לריפוד עמדות יכול לשמש קש קצוץ או נסורת עץ. קש ארוך נמצא פחות יעיל, כי הפרות סוחבות אותו, על אף לוחית המגן, אל